

MILIEUCONSULT
BODEM & ASBEST

**FLORA- EN FAUNAONDERZOEK
WALDERVAART TE SCHAGEN**

Opdrachtgever : KuiperCompagnons
T.a.v. De heer R. Kool
Postbus 13042
3004 HA Rotterdam

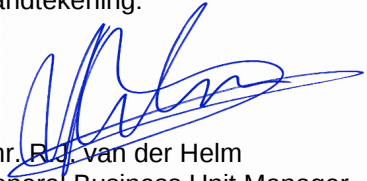
Vestiging : ABO-Milieuconsult B.V.
Curieweg 19
2408 BZ Alphen aan den Rijn
Tel. +31 (0)172 44 98 27

Projectnummer : ANL21-6178
Periode onderzoek : September 2021
Datum rapportage : 27 september 2021

Veldmedewerkers: De heer R.F.M. Sluijs (Ecoloog)

Projectadviseur: Drs. E.S. Lampe

Handtekening:

Dhr. R.G. van der Helm
General Business Unit Manager

Zonder toestemming van de opdrachtgever of ABO-Milieuconsult B.V. mag deze uitgave niet anders dan in zijn geheel worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van fotokopie, microfilm of welke andere wijze dan ook. Alle opdrachten worden uitgevoerd volgens onze Algemene Voorwaarden, zoals gedeponeerd bij de KvK Zuidwest-Nederland te Middelburg onder nr. 22065838. Op verzoek kunnen de Algemene Voorwaarden naar u worden toegestuurd.

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	2
1. INLEIDING	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Doel van het onderzoek	3
1.3 Leeswijzer	3
2. OPZET EN UITVOERING VAN HET ONDERZOEK	4
2.1 Bureaustudie	4
2.2 Veldonderzoek	4
2.3 Effectenbeoordeling	4
3. BESCHRIJVING VAN HET PLANGEBIED	5
3.1 Ligging plangebied	5
3.2 Algemene beschrijving van het plangebied	6
4. WETTELIJK KADER	10
4.1 Wet natuurbescherming, onderdeel soorten	10
4.2 Verordening uitvoering Wet natuurbescherming Noord-Holland	11
5. RESULTATEN EN EFFECTENBEOORDELING	12
5.1 Vleermuizen	12
5.2 Grondgebonden zoogdieren	16
5.3 Vaatplanten	16
5.4 Vogels	17
5.5 Amfibieën en reptielen	18
5.6 Overige beschermde soorten	18
6. SAMENVATTING, CONCLUSIE EN OVERZICHTSTABEL	19
6.1 De zorgplicht zoals weergegeven in artikel 1.11	19
6.2 De zorgplicht specifiek voor vogels in artikel 3.1	20
6.3 Overzicht van onderzochte soortgroepen en onderzoeksresultaten in het plangebied	20
7. AANBEVELINGEN	21
LITERATUUR EN BRONVERMELDING	23

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

In opdracht van KuiperCompagnons is een flora- en faunaonderzoek uitgevoerd op de locatie Waldervaart te Schagen. Aanleiding voor het uitvoeren van dit flora- en faunaonderzoek zijn de voorgenomen plannen tot de realisatie van sloop van de huidige opstallen en nieuwbouw in het plangebied. De plannen maken deel uit van de centrumontwikkeling Waldervaart.

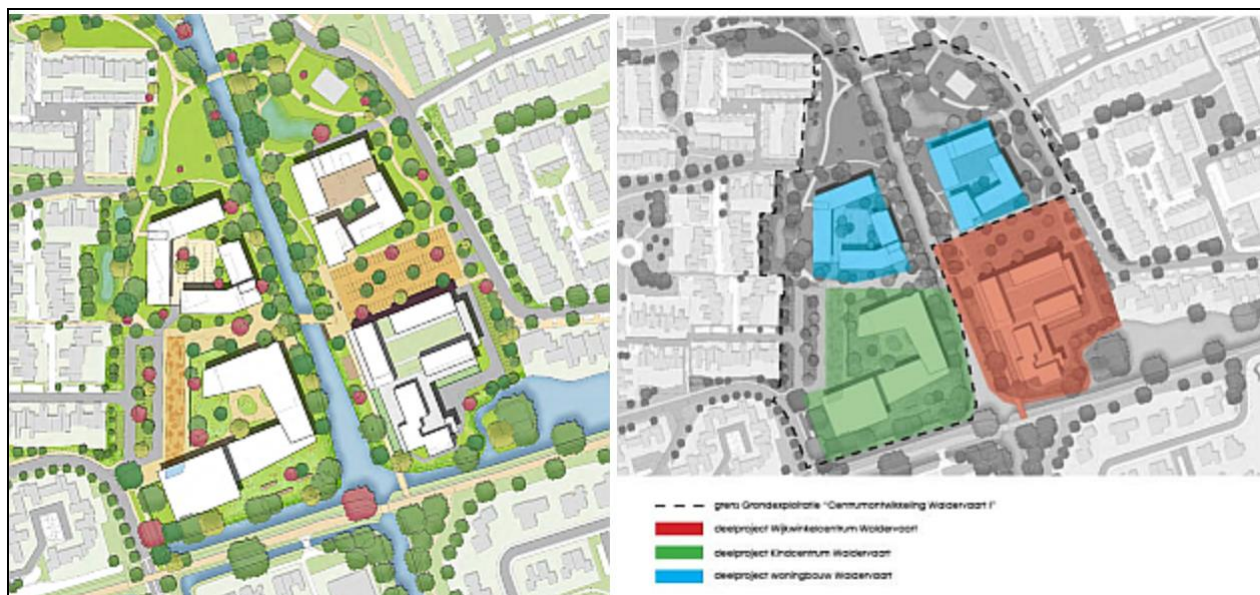
1.2 Doel van het onderzoek

Deze quickscan flora en fauna heeft ten doel de voorgenomen plannen te toetsen aan de huidige natuurwetgeving, de Wet natuurbescherming, zodat duidelijk wordt welke maatregelen moeten worden getroffen om overtreding van deze wet te voorkomen. Het plangebied is onderzocht en beoordeeld op de aanwezigheid van en betekenis voor door de Wet natuurbescherming beschermde plant- en diersoorten.

Indien overtreding niet kan worden vermeden, is in het onderhavige rapport aangegeven voor welke soorten en met welke onderbouwing ontheffing dient te worden aangevraagd. Indien aanvullend onderzoek noodzakelijk blijkt, kan op basis van de quickscan een gedegen planning daarvan worden gemaakt.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is de opzet van het onderzoek besproken en in hoofdstuk 3 wordt nader ingegaan op het plangebied. In hoofdstuk 4 is de reikwijdte en de doelstelling uit de Wet natuurbescherming beschreven. In hoofdstuk 5 worden conclusies getrokken uit de resultaten van het bureauonderzoek en het veldbezoek, waarna in hoofdstuk 6 de conclusies zijn samengevat. Tot slot worden in hoofdstuk 7 aanbevelingen gedaan en wordt in de bijlage een overzicht van de geraadpleegde literatuur gepresenteerd.

Afbeelding 1: Afbeelding links april 2019: voorlopig stedenbouwkundig plan en afbeelding rechts grondexploitatie en deelprojecten Centrumontwikkeling Waldervaart. (bron: Gemeente Schagen: https://www.schagen.nl/waldervaart/het-project_46779/)

2. OPZET EN UITVOERING VAN HET ONDERZOEK

Het onderhavige flora- en faunaonderzoek bestaat uit twee onderdelen, te weten: een bronnen- en literatuuronderzoek en een biotooptoets (veldbezoek). De biotooptoets is door een ecooloog uitgevoerd op 15 september 2021 in de ochtend bij zonnig weer en circa 19 graden Celsius.

2.1 Bureaustudie

Het bronnen- en literatuuronderzoek omvat een bureaustudie, waarbij kaarten zijn geraadpleegd (kenmerken van het landschap waarin het plangebied zich bevindt) en de reeds bekende verspreidingsgegevens van voorkomende beschermde soorten in de regio zijn geraadpleegd. In het bronnen- en literatuuronderzoek zijn het plangebied en het omliggende gebied in een straal van ongeveer 1,5 kilometer onderzocht.

Er zijn diverse bronnen geraadpleegd om een beeld te krijgen van de verspreiding en mogelijk voorkomen van beschermde soorten in en rond het plangebied. Aan de hand van deze informatie is een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in het plangebied voor zouden kunnen komen, gezien de habitatvoorkeur van de betreffende soorten. Een overzicht van de gebruikte literatuur is opgenomen in de literatuurlijst, die is opgenomen in de bijlage van deze briefrapportage.

2.2 Veldonderzoek

Naast een bureaustudie is een biotooptoets uitgevoerd. Dit betreft een veldbezoek met als doel een inschatting te maken van de ecologische kwaliteiten van het plangebied. De bevindingen van het bronnen- en literatuuronderzoek worden in het veld getoetst en indien nodig aangevuld. Op het moment dat een biotooptoets wordt uitgevoerd, zijn niet alle soorten zichtbaar aanwezig. Diersoorten zijn bijvoorbeeld alleen nachttactief of in een bepaalde periode van het jaar afwezig. Daarom zijn de eisen die soorten/soortgroepen aan hun leefomgeving stellen met betrekking tot vaste rust- en verblijfplaatsen, voedselgebieden en migratierouten vergeleken en getoetst met de situatie in het veld. Op deze manier is ook het belang van het plangebied beoordeeld voor flora en fauna die niet zijn waargenomen gedurende de biotooptoets, maar desondanks toch mogelijk kunnen voorkomen ter plaatse van het plangebied. De resultaten van de biotooptoets betreffen uitsluitend waarnemingen binnen het plangebied.

2.3 Effectenbeoordeling

Op basis van de veldkenmerken van het plangebied en de verspreiding van beschermde soorten, is beoordeeld voor welke beschermde soorten het plangebied van betekenis kan zijn.

Bij deze toetsing is alleen gekeken naar de beschermde soorten uit de Wet natuurbescherming. Deze soorten hebben een Nederlandse of Europese bescherming en moeten worden getoetst op voorkomen en effect. Wanneer effecten optreden of verbodsbepalingen worden overtreden, dan zijn er mogelijk maatregelen nodig om de effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Wet natuurbescherming.

Algemene soorten zijn niet meegenomen in deze toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in Nederland dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt door de meeste projecten. Bovendien geldt voor deze soorten een vrijstelling van de verbodsbepalingen zoals weergegeven in artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wet natuurbescherming. Wel geldt de zorgplicht ex artikel 1.11.

3. BESCHRIJVING VAN HET PLANGEBIED

3.1 Ligging plangebied

Het plangebied is gelegen in de wijk Waldervaart.

Op onderstaande kaart is te zien dat het plangebied geen deel uitmaakt van het Natuurnetwerk Nederland. Het gebied maakt eveneens geen onderdeel uit van een ander beschermd gebied, zoals Natura 2000, belangrijk weidevogelgebied of strategische reservering natuur. Binnen een straal van 10 kilometer liggen de volgende Natura 2000-gebieden: Zwanenwater & Pettemerduinen - 6 km, Duinen Den Helder-Callantsoog - 7 km, Noordzeekustzone - 7 km, Abtskolk & De Putten - 8 km.

Afbeelding 2: Ligging plangebied (rode cirkel midden) in een straal van circa 2km ten opzichte van omgeving. Licht groen = belangrijk weidevogelgebied. Bron: Provincie Noord-Holland

Afbeelding 3: Close-up en afkadering plangebied (bron: Google Maps 27-09-2021)

3.2 Algemene beschrijving van het plangebied

In het plangebied staan meerdere gebouwen daterend uit de jaren '70. De gebouwen zijn op te splitsen in vier delen, zie afbeelding 3. Alle gebouwen hebben dezelfde bouwstijl, met dezelfde dakpannen. De schoolgebouwen 1 en 2 zijn vrijwel identiek qua bouw en vorm. Gebouw 3 is de sporthal, die vanwege de hoogte afwijkt van de andere gebouwen. Gebouw 4 betreft de Vomar, andere winkels en enkele appartementen gelegen boven het winkelgebied. In het midden van het plangebied ligt een sloot met aan de kades vele bomen en struiken. Zowel ten zuiden als ten noorden van de bebouwing bevinden zich parken. Aan de rand van het plangebied, langs de wegen, bevinden zich bomen. Door de vele bomen en de sloot heeft een plangebied een parkachtig karakter. Ten zuiden van het plangebied ligt eveneens een sloot. Hieronder volgt een foto-impressie van het plangebied.

Afbeelding 4: Schoolgebouw 'De Vogelweid'

Afbeelding 5a: Close-up Schoolgebouw 'De Vogelweid'

Afbeelding 5b: Schoolgebouw 'De Tender'

Afbeelding 6a: Sportzaal Waldervaart

Afbeelding 6b: winkelcentrum Waldervaart

Afbeelding 6c: appartementen boven winkelcentrum en straatbeeld

Afbeelding 7a: parkeerplaats bij de sportzaal

Afbeelding 7b: Vooraanzicht 'De Tender' aan de Kievitlaan

Afbeelding 8: Groen in het plangebied

4. WETTELIJK KADER

4.1 Wet natuurbescherming, onderdeel soorten

Voor soortenbescherming geldt voor deze wet dat deze gericht is op het bereiken of herstellen van een gunstige staat van instandhouding van deze soorten. De wet maakt hiervoor een programmatische aanpak mogelijk. Binnen deze wet wordt de soortbescherming opgedeeld in drie categorieën:

1. De bescherming van alle natuurlijk in het wild levende vogels van soorten die voorkomen in de EU als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn en de niet in die bijlage genoemde geregeld voorkomende trekvogelsoorten (art. 3.1 – 3.4).
2. De bescherming van in het wild levende dieren en planten van soorten die voorkomen in de EU op grond van de Habitatrichtlijn (bijlagen I, II, IV, V) en natuurbeschermingsverdragen (art. 3.5 - 3.9).
3. De bescherming van niet onder de bovenstaande twee categorieën vallende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland, vermeld in de bijlage van de Wet natuurbescherming (art. 3.10 - 3.11).

Voor de zoogdier- amfibie- en reptielsoorten opgenomen in deze bijlage geldt geen Europese verplichting tot bescherming. Deze soorten worden beschermd vanwege de breed in de maatschappij levende overtuiging dat deze dieren een bescherming behoeven. De andere in de bijlage opgenomen soorten worden om ecologische redenen beschermd. Hiermee geeft Nederland uitvoering aan de algemene verplichting van het Biodiversiteitsverdrag om kwetsbare en bedreigde dier- en plantsoorten te beschermen.

Verbodsbepalingen: Artikel 3.5

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Uitbreiding verbodsbepalingen en mogelijkheid tot ontheffing of vrijstelling: Artikel 3.10

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. t/m h. (niet van toepassing, zie wettekst).
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

4.2 Verordening uitvoering Wet natuurbescherming Noord-Holland

De provincie Noord-Holland acht het wenselijk vrijstellingen te verlenen van verboden ter bescherming van soorten dieren op grond van de Wet natuurbescherming voor de volgende diersoorten: Aardmuis, Bosmuis, Dwergmuis, Dwergspitsmuis, Egel, Gewone bosspitsmuis, Haas, Huisspitsmuis, Konijn, Ondergrondse woelmuis, Ree, Rosse woelmuis, Tweekleurige bosspitsmuis, Veldmuis, Vos, Woelrat, Bruine kikker, Gewone pad, Kleine watersalamander, Meerkikker en Middelste groene kikker. Bovenstaande soorten zijn derhalve niet beschermd bij de voorgenomen werkzaamheden, wel geldt de zorgplicht.

5. RESULTATEN EN EFFECTENBEOORDELING

5.1 Vleermuizen

Resultaten bureau- en veldonderzoek

Vleermuizen zijn globaal in te delen in gebouwbewonende soorten en boombewonende soorten. Er zijn echter ook soorten die van beide verblijfmogelijkheden gebruik maken. Ook is er onderscheid te maken tussen zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Sommige soorten verblijven het gehele jaar in gebouwen, zoals in spouwmuren, achter gevelbetimmeringen en dergelijke, of bomen in holten en achter de bast. Een groot aantal soorten, ook soorten die 's zomers in boomholten verblijven, overwintert echter weer in bunkers, grotten en kelders. Volgens verspreidingsgegevens komen in de ruime omgeving van het plangebied verschillende soorten vleermuizen voor zoals gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), meervleermuis (*Myotis dasycneme*), rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en watervleermuis (*Myotis daubentonii*). Van deze soorten zijn rosse vleermuis en watervleermuis overwegend boombewonende soorten. De ruige dwergvleermuis en watervleermuis verblijven in zowel gebouwen als bomen. De gewone dwergvleermuis, laatvlieger en meervleermuis zijn overwegend gebouwbewonend. Het plangebied heeft een parkachtig karakter en kan daarom als (essentieel) foerageergebied dienen. De sloot die dwars door het plangebied loopt is een lijnelement. Dit geldt ook voor de sloot ten zuiden van het plangebied.

Resultaten veldonderzoek

De gebouwen 1, 2 en 3 hebben geen open stootvoegen op een hoogte waar vleermuizen kunnen uitvliegen. De open stootvoegen bevinden zich tegen de loodslabben van de schoorsteen aan. De kant- en nokpannen sluiten goed aan op de gevel: er zijn geen kieren waarin vleermuizen kunnen verblijven. De pannen van het dakvlak sluiten nauw aan. Daar waar een pan ontbreekt of kapot is, is de ruimte voor vleermuizen om te verblijven ongeschikt. De kapotte pannen zijn scherp, hebben geen invlieg- en uitvlieghoek en de ruimte daarachter is aan wind en vocht (regeninslag) onderhevig.

Afbeelding 9: Kapotte pannen in het plangebied en open stootvoegen boven loodslabben schoorsteen

De kantpannen sluiten verder overal goed aan op de muur en bij de nokpannen is geen ruimte gevonden waar vleermuizen kunnen verblijven. Bij de platte daken sluiten de daklijsten en boeidelen goed aan op de muren.

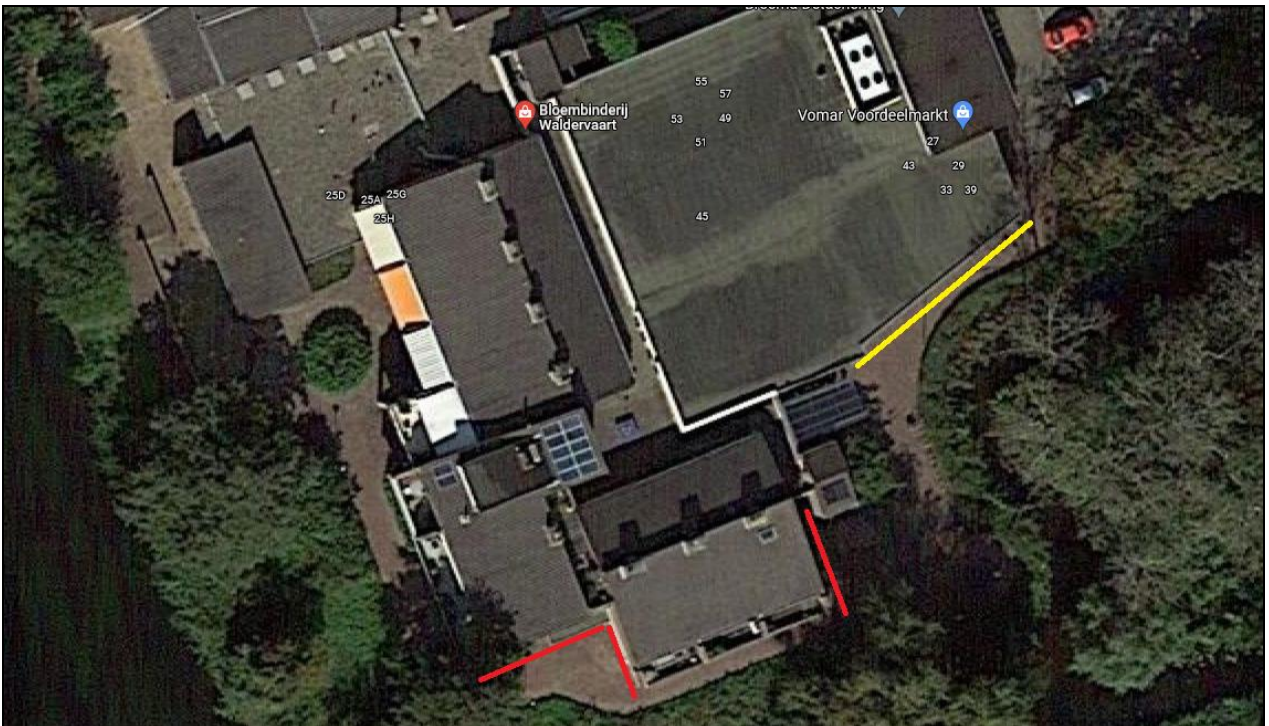

Afbeelding 10a: bescherming tegen kapotte pannen

Afbeelding 10b: afwerking platte daken plangebied

De appartementen boven het winkelcentrum herbergen de enige plekken die voor vleermuizen geschikt kunnen zijn. Ze hebben open stootvoegen boven de verdiepingvloer.

Afbeelding 11: de lijnen geven de gevels aan die open stootvoegen hebben. De rode zijn open, de gele zijn met bijenbekjes gedicht

Afbeelding 12: open stootvoegen bij de rode lijnen uit afbeelding 11

De bomen in het plangebied zijn gepland in de jaren '70. De essen en ratelpopulieren bevatten geen openingen. Enkele schietwilgen bevatten dood hout en spechtengaten. Het dode hout laat water van boven door, waardoor het ongeschikt is als verblijfplaats voor vleermuizen. Door de ouderdom van de bomen kan het zijn dat de spechtenholtes zijn ingerot naar boven, waardoor een verblijfplaats voor vleermuizen ontstaat. Het is evengoed mogelijk dat de gaten nog door spechten worden gebruikt.

Afbeelding 13: spechtengaten in wilg

Afbeelding 13: locatie spechtengaten

De directe omgeving van het plangebied, wat in de verstorende invloedssfeer van de werkzaamheden valt, is eveneens onderzocht op voor vleermuizen geschikte openingen. Deze zijn niet gevonden.

Vleermuizen maken gebruik van lijnvormige elementen in het landschap om van hun verblijfplaats naar een foerageergebied te vliegen. De sloten in het midden en zuiden van het plangebied kunnen dienst doen als vaste vliegroute van vleermuizen. Ze staan via watergangen en bomenrijen in verbinding met ander groen dat als foerageergebied kan dienen. Ook het Schagerwiel ligt in die verbinding. Deze plas kan door watervleermuis worden gebruikt om te foerageren. Vanwege de hoeveelheid groen en verschillende structuren in het plangebied kan het plangebied fungeren als essentieel foerageergebied.

Conclusie vleermuizen

Tijdens het veldbezoek is geconstateerd dat het plangebied geschikte openingen voor vleermuizen heeft. Nader onderzoek moet uitwijzen of vleermuizen gebruik maken van de open stootvoegen en/of de spechtengaten. Vanwege de aanwezigheid van een lijnvormig element is een vliegroute voor vleermuizen niet uit te sluiten. Nader onderzoek moet aantonen of vleermuizen gebruik maken van de één of beide sloten om van a naar b te vliegen. Als foerageergebied heeft het plangebied mogelijk een essentiële functie. Hiervoor is nader onderzoek nodig. Zonder nader onderzoek is het niet uitgesloten dat de voorgenomen werkzaamheden negatieve effecten hebben op vaste rust- en verblijfplaatsen, vaste vliegroutes en essentieel foerageergebied van vleermuizen.

5.2 Grondgebonden zoogdieren

Resultaten bureauonderzoek

Van de niet-vrijgestelde nationaal beschermde zoogdiersoorten is uit de ruime omgeving van het plangebied het voorkomen bekend van de boommarter (*Martes martes*), bunzing (*Mustela putorius*), hermelijn (*Mustela erminea*), waterspitsmuis (*Neomys fodiens*) en wezel (*Mustela nivalis*). Boommarter is afhankelijk van grotere samenhangende bosstructuren met oudere bomen. Bunzing, hermelijn en wezel komen in verschillende landschapstypen voor. Vooral hermelijn wordt in open weidegebieden met sloten aangetroffen, mits er voldoende dekking aanwezig is. Bunzing geeft voorkeur aan een kleinschalig landschap met voldoende schuilmogelijkheden en water in de buurt. Holen van konijn, mol, vos en das kunnen als schuilplaats dienen. Wezel houdt voornamelijk van gebieden waar bosschages, heggen en houtstapels aanwezig zijn. De waterspitsmuis leeft in structuurrijke oevers langs helder, niet te voedselrijk water met een goed ontwikkelde watervegetatie.

Resultaten veldonderzoek

Voor boommarter bevat het plangebied onvoldoende oppervlakte bos. Daarnaast zijn in het plangebied geen holtes aangetroffen waar boommarter kan verblijven. De schuilmogelijkheden binnen het plangebied zijn beperkt. Er liggen wel omgezaagde bomen en stronken, maar daarnaast liggen blikjes en wc-papier. Bovendien worden honden uitgelaten in het park en spelen er vaak kinderen. Ook is het plangebied omgeven door wegen en stedelijke bebouwing. De oevers van de sloten zijn beschoeid en goed helder water ontbreekt. De sloten liggen vol met kroos. De mol komt voor in het plangebied. Andere zoogdieren of sporen daarvan zijn niet aangetroffen.

Conclusie

Vanwege de stedelijke omgeving en het gebrek aan geschikt habitat kan het voorkomen van boommarters uitgesloten. Bunzing, hermelijn en wezel worden vanwege de ongeschikte omgeving, de hoeveelheid verstoring en het geïsoleerde karakter uitgesloten. Voor waterspitsmuis is geen geschikt biotoop aanwezig.

Op basis van de verspreidingsgegevens en biotoopinschattingen tijdens het veldbezoek wordt het voorkomen van de niet-vrijgestelde nationaal beschermde soorten zoogdieren binnen het plangebied uitgesloten. Voor algemeen voorkomende zoogdiersoorten geldt de zorgplicht, zie §6.1.

5.3 Vaatplanten

Resultaten bureauonderzoek

Op basis van verspreidingsgegevens en verwacht biotoop kan de aanwezigheid van beschermde soorten vaatplanten worden uitgesloten.

Resultaten veldbezoek

Aan de muren zijn geen (beschermde) varens aangetroffen. Beschermde vaatplanten zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen. Geconstateerd is dat het gecultiveerde biotoop niet geschikt is voor deze soorten.

Conclusie vaatplanten

Geconcludeerd kan worden dat de aanwezige vaatplanten geen beschermde status hebben en ontwikkelingen niet in de weg staan.

5.4 Vogels

Resultaten bureauonderzoek

In de verspreidingsgegevens worden over de afgelopen drie jaar meerdere vogelsoorten genoemd. Huismus (*Passer domesticus*), gierzwaluw (*Apus apus*) en andere soorten waarvan het nest jaarrond beschermd is, worden gemeld in Schagen. Bebouwing is aanwezig zowel in het plangebied, waardoor geschikte invliegopeningen aanwezig kunnen zijn voor gierzwaluw of huismus. Nesten van roofvogels en uilen kunnen gezien het parkachtige karakter ook voorkomen.

Resultaten veldbezoek

Jaarrond beschermde nesten zijn niet gevonden in het plangebied en binnen de versturende invloed van de werkzaamheden. Huismussen zijn niet waargenomen in het plangebied en binnen de versturende invloedsfeer. Voor zowel huismus als gierzwaluw zijn geen invliegopeningen aanwezig. In het plangebied zijn ekster (*Pica pica*), wilde eend (*Anas platyrhynchos*), tjiftjaf (*Phylloscopus collybita*) en houtduif (*Columba palumbus*) waargenomen. Het is mogelijk dat grote bonte specht (*Dendrocopos major*) gebruik maakt van de spechtengaten uit afbeelding 12. Door het aanwezige groen is het niet uit te sluiten dat soorten waarvan het nest niet jaarrond beschermd is in het plangebied gaan broeden.

Conclusie vogels

Nesten van grote bonte spechten zijn niet standaard het gehele jaar beschermd. Nader onderzoek kan nodig zijn, omdat de nesten wel jaarrond bescherming genieten als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. In dit geval is de staat van instandhouding van de grote bonte specht gunstig. Voor grote bonte specht moeten vanwege de zorgplicht, indien de bomen met gaten worden gerooid, in het plangebied spechtenkasten worden opgehangen.

In het plangebied en binnen de versturende invloedsfeer kunnen meerdere soorten broeden waarvan het nest niet jaarrond beschermd is. In het plangebied zijn geen (overblijfselen van) jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Huismussen zijn in het plangebied of binnen de versturende invloedsfeer daarvan, nietesignaleerd. Daarom doet het plangebied geen dienst als (essentiële) foerageer- of schuilplaats voor huismussen. Voor gierzwaluw zijn, net als voor huismus, geen invliegopeningen aanwezig. Het plangebied en de bomen in de versturende invloedsfeer hebben wel functie voor algemene broedvogels.

De Wet natuurbescherming biedt bescherming aan alle in gebruik zijnde nesten en rustplaatsen van vogels. De nestbescherming geldt voor alle soorten gedurende het broedseizoen en voor een beperkt aantal soorten jaarrond. Iedere vogel is tijdens het broeden beschermd. Voor het broedseizoen geldt geen vaste periode, in dit geval wordt globaal uitgegaan van half februari (in verband met grote bonte specht) tot half september (in verband met watervogels).

Het is mogelijk om aan te vangen voor het broedseizoen en continu (weekenden uitgezonderd) door te werken in het broedseizoen. Indien er wordt gestart in het broedseizoen, dan moet door een ecooloog voorafgaand aan de werkzaamheden worden nagegaan of verstoring van broedvogels plaatsvindt.

5.5 Amfibieën en reptielen

Resultaten bureauonderzoek

Het habitat van amfibieën is onder te verdelen in water- of voortplantingshabitat, vaak een poel, vijver of smalle watergang zonder grote vissen, en landhabitat zoals bosjes, struwelen e.d. en voor sommige soorten vergraafbaar zand. Reptielen stellen strikte eisen aan hun omgeving. De meeste reptielensoorten houden zich voornamelijk op in geleidelijke overgangssituaties tussen natuurlijke biotopen in bos-, heide- en veengebieden, bijvoorbeeld heide en/of heischrale graslanden in combinatie met bossen en/of kleine landschapselementen. Volgens verspreidingsgegevens komen in de omgeving van het plangebied geen beschermde amfibieën en reptielen voor in de wijk Waldervaart.

Resultaten veldbezoek

In het plangebied zijn geen beschermde amfibieën en reptielen waargenomen. Het plangebied biedt geen geschikt voortplantingsbiotoop voor deze soorten, omdat watergang zonder grote vissen ontbreekt. De sloten zijn vrijwel overal beschoeid en goed vergraafbare grond is niet aanwezig. Poeltjes of plaatsen waar regenwater kan blijven staan voor voortplanting zijn niet aanwezig binnen het plangebied en de directe omgeving. Algemene soorten kikkers en gewone pad kunnen wel voorkomen in het plangebied.

Conclusie amfibieën en reptielen

Beschermde amfibieën en reptielen kunnen op basis van verspreidingsgegevens en biotoop in het plangebied worden uitgesloten. Vanwege de afwezigheid van de beschermde rugstreeppad en andere amfibieën en reptielen zijn nader onderzoek naar het voorkomen van rugstreeppad en maatregelen met betrekking tot rugstreeppad en andere amfibieën en reptielen niet noodzakelijk. Voor algemene soorten geldt de zorgplicht, zie §6.1.

5.6 Overige beschermde soorten

Resultaten bureauonderzoek

De verschillende soorten libellen, vlinders, insecten en andere ongewervelden die vermeld worden in de Wet natuurbescherming zijn aanwezig in een ander biotoop dan het plangebied. Deze soorten stellen hoge eisen aan hun leefomgeving. Meldingen van deze soorten in het plangebied zijn er niet, het verspreidingsgebied ligt buiten het plangebied.

Resultaten veldbezoek

Tijdens het veldbezoek is vastgesteld dat het biotoop ongeschikt is voor beschermde soorten libellen en vlinders, vanwege het ontbreken van poeltjes of waardplanten voor ei-afzetting. Voor vlinders en insecten zijn wel bloemrijke stukken ingezaaid.

Conclusie overige beschermde soorten

Met beschermde ongewervelde diersoorten hoeft op grond van biotoop geen rekening gehouden te worden. Maatregelen met betrekking tot deze soortgroepen hoeven niet te worden genomen.

6. SAMENVATTING, CONCLUSIE EN OVERZICHTSTABEL

Uit bureaustudie en biotooptoets is naar voren gekomen dat het mogelijk is dat met de plannen vaste rust- en verblijfplaatsen worden aangetast van in de Wet natuurbescherming beschermde soorten vleermuizen. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van vleermuizen in de gebouwen in het plangebied moet plaatsvinden om te kunnen aantonen of vleermuizen in het plangebied verblijven. Eveneens wordt met de werkzaamheden inbreuk gemaakt op een mogelijke vaste vliegroute van vleermuizen. Om vast te stellen of de bomen en sloten worden gebruikt als navigatie tijdens de vluchtroute van vleermuizen is nader onderzoek noodzakelijk. Nader onderzoek naar de functie van al het groen in het plangebied als foerageergebied moet aantonen of vleermuizen het plangebied als essentieel foerageergebied gebruiken.

Indien vleermuizen aanwezig zijn in het plangebied dient gemitigeerd te worden in de vorm van tijdelijke verblijfplaatsen binnen een straal van 100 à 200m van het plangebied. In de nieuwbouw dienen permanente verblijfplaatsen te worden gecreëerd. Het lijnelement kan worden behouden door een wal van groen te planten, voordat de bomen worden gekapt. Op die manier blijft de vliegroute behouden wanneer de bomen worden gekapt. Het foerageergebied kan worden behouden door veel groen te behouden of bomen met een grote diameter terug te planten. Voor bovenstaande ingrepen is een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. De doorlooptijd van nadere onderzoeken tot en met het verkrijgen van een ontheffing kan duren tot maart 2023.

Voor grote bonte specht moeten vanwege de zorgplicht, indien de bomen met gaten worden gerooid, in het plangebied spechtenkasten worden opgehangen.

Nadelige effecten op overige beschermde flora en fauna kunnen worden uitgesloten. Nader onderzoek daarnaar is niet noodzakelijk. De effecten van stikstofdepositie van de werkzaamheden op Natura2000-gebieden zijn in deze quickscan niet behandeld.

De zorgplicht van de Wet natuurbescherming is altijd van toepassing. Hieronder wordt geadviseerd hoe aan deze zorgplicht invulling kan worden gegeven.

6.1 De zorgplicht zoals weergegeven in artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Zodra een niet in de Wet natuurbescherming beschermd in het wild levende dier wordt aangetroffen tijdens de werkzaamheden kan deze worden gevangen en direct worden overgeplaatst naar een geschikte habitat in de nabijheid van het plangebied.

Vegetatie of bodemmateriaal (takken, stronken, steenhopen en dergelijke) moet gefaseerd worden verwijderd, waardoor aan amfibieën en grondgebonden zoogdieren gelegenheid wordt gegeven te vluchten.

Bij kap van de vegetatie in de winter dient men rekening te houden met zoogdieren in winterslaap, zoals de egel. Inachtneming van de zorgplicht betekent dat men het struikgewas handmatig en gefaseerd kapt, in plaats van met bulldozer of graafmachine. De egel is met name 's nachts actief. Door de werkzaamheden overdag te plannen wordt verstoring zoveel mogelijk voorkomen.

6.2 De zorgplicht specifiek voor vogels in artikel 3.1

3. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
4. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
5. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
6. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
7. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Indien de werkzaamheden starten binnen het broedseizoen (globaal van half februari tot half september), mogen deze pas uitgevoerd worden indien vooraf door een deskundig ecooloog is vastgesteld dat geen verstoring van broedvogels zal plaatsvinden. Tot de mogelijkheden behoort aanvangen voor het broedseizoen en doorwerken met continue verstoring tijdens het broedseizoen, zodat vogels niet tot broeden komen.

6.3 Overzicht van onderzochte soortgroepen en onderzoeksresultaten in het plangebied

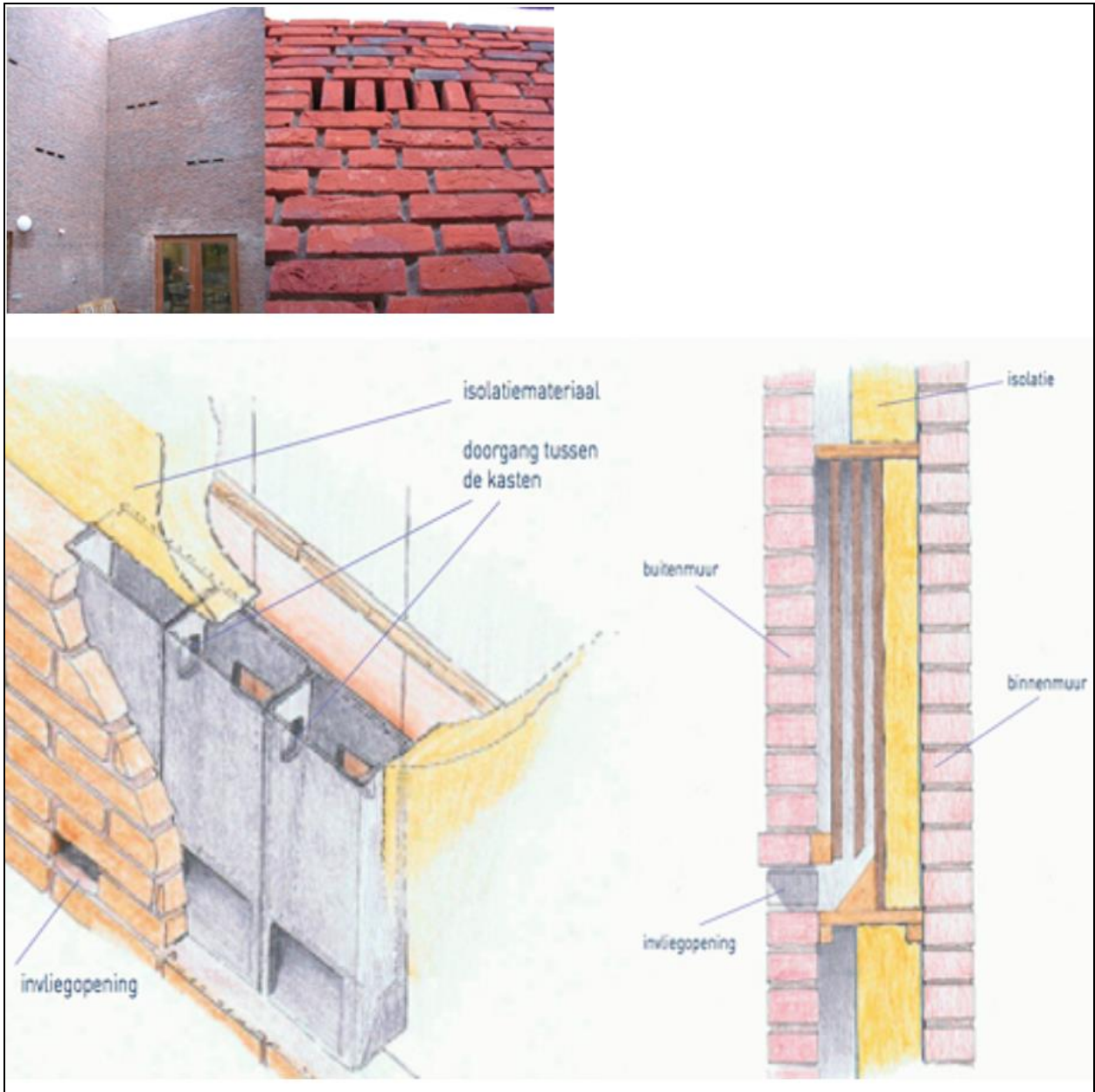
Soort(groep)	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffing	Bijzonderheden/opmerkingen
Vleermuizen	Mogelijk	Ja	Mogelijk	Nader onderzoek moet aantonen of vleermuizen in het gebied verblijven, of gebruik wordt gemaakt van een vliegrouete en of essentieel foerageergebied aanwezig is
Grondgebonden zoogdieren	Nee	Nee	Nee	Geen beschermde soorten aanwezig
Vogels	Mogelijk	Nee	Nee	Hou rekening met het broedseizoen Plaats nestenkasten voor spechten
Amfibieën en reptielen	Nee	Nee	Nee	Geen beschermde soorten aanwezig
Vaatplanten	Nee	Nee	Nee	Geen beschermde soorten aanwezig
Overige soorten	Nee	Nee	Nee	Geen beschermde soorten aanwezig

Wij adviseren om de onderzoeksresultaten voor te leggen aan het bevoegd gezag om na te gaan of zij kunnen instemmen met de onderzoeksresultaten en bovengenoemde conclusies.

7. AANBEVELINGEN

Naast de consequenties die voortkomen uit de Wet natuurbescherming geven wij in relatie tot de voorgenomen nieuwbouw de volgende aanbevelingen met als doel de ecologische structuren in de omgeving te versterken.

Voor vleermuizen zouden open stootvoegen aangebracht kunnen worden in muren, of vleermuiskasten kunnen worden geplaatst in de spouw of tegen de muur op >2,5 meter hoogte. Eveneens kunnen vleermuisstenen worden ingemetseld (foto links boven). Zie literatuurlijst voor vermelding naar brochure Vleermuisvriendelijk bouwen.

Afbeelding 14a: voorbeelden van vrijwel onzichtbare inbouw van vleermuisstenen en technische informatie over de plaatsing daarvan

Afbeelding 14b: voorbeelden van vrijwel onzichtbare inbouw van vleermuisstenen en technische informatie over de plaatsing daarvan

- Er kunnen neststenen worden aangebracht ten behoeve van huismussen en gierzwaluwen. Deze beschermde soorten verliezen steeds meer nestmogelijkheden.
- Voor huismussen kan ruimte open gelaten worden onder de eerste twee rijen dakpannen van de goot. Om te voorkomen dat mussen het gehele dak gaan gebruiken kan vogelschroot gemonteerd worden op de derde rij panlatten. Huismussen en andere dieren hebben behoefte aan schuilplaatsen in de omgeving. Het planten van inheemse bomen heeft de voorkeur. Liguster, lijsterbes, sleedoorn, meidoorn en vlier zijn ook bomen die in een haag geplant kunnen worden en goede bescherming geven. Bovendien dragen ze bessen.
- Creëer insectenhotels.

Afbeelding 15: Voorbeelden van insectenhotels

Checklist groen bouwen: <https://www.checklistgroenbouwen.nl/>

Verstedelijking draagt bij aan het verlies van biodiversiteit, maar de bouw biedt ook kansen. Voor sommige dieren zijn onze steden en dorpen zelfs het belangrijkste leefgebied. Daar kan iedereen een steentje aan bijdragen. Met de Checklist Groen Bouwen kan iedere bouwonderneming, architect of projectontwikkelaar zijn projecten en ontwerpen natuurvriendelijker maken. Het beantwoorden van enkele simpele ja/nee vragen leidt tot eenvoudige soortbeschermingsmaatregelen.

<https://www.checklistgroenbouwen.nl/>

LITERATUUR EN BRONVERMELDING

Atlas van de Nederlandse vleermuizen, Limpens e.a. KNNV 1997

Bats of Britain and Europe, C. Dietz en A. Kiefer, Bloomsbury 2016

www.vleermuis.net, voor up-to-date kennis van vleermuizen

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON)(Redactie) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland

brochure vleermuisvriendelijk bouwen: Zoogdiervereniging e.a., 2011

Stichting RAVON: www.ravon.nl

Kennisdocument Rugstreeppad, Bufo calamita, Versie 1.0, juli 2017, BIJ12

Nederlandse Oecologische Flora. Wilde planten en hun relaties. Weeda e.a. 1985-1994

Sovon Vogelonderzoek Nederland: www.sovon.nl

Vereniging Vogelbescherming: www.vogelbescherming.nl

Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep, Ministerie van LNV, 2009

Atlas van de Nederlandse Zoogdieren, Zoogdiervereniging 2016, S. Broekhuizen et al.

Nationale Databank Flora en Fauna, Verspreidingsatlas. 13 mei 2014, <http://www.verspreidingsatlas.nl/>